

Surprise

Lyden af ringklokken var så skinger, at den skar i hjernen. Det var Lasse, der kom. De havde kendt hinanden i 25 år, var vokset op sammen, var vokset sammen og var vist vokset fra hinanden igen. Hun kunne høre hans fødder på gulvet i entreen. Og på gulvet i stuen. Han slæbte dem, fødderne, som om han aldrig skulle nå noget, hvilket var helt forkert, for Lasse var altid på vej videre. Der var flere fødder. Den anden lyd var for let til at være gummisko og for tung til at være stiletter. Kilehæle.

“Det er Lisa,” sagde han og pegede i retning af hendes ansigt. Han lagde en hånd på hendes skulder. “Og det er Berit.” Berit med kilehælene. Lisa forsøgte at fange hans øjne, men Lasses øjne kiggede på Berit, der havde placeret sig uden for Lisas synsfelt.

“Nu kommer de andre også snart. Jeg sagde klokken 13, og ikke ét sekund før.” Lasse havde den vigtige stemme på, arrangørstemmen. Den havde hun hørt, hver gang de havde holdt fest sammen.

“Sagde du til dem, at de skal råbe surprise?”

Det var Berit, der spurgte. Berit, som Lisa endnu ikke havde set. Hun gik ud fra, at Berit var Lasses nyeste kæreste. Lasse havde stadig en hånd på Lisas skulder. Han lagde hele sin vægt ned i den hånd. "Din mor stiller lige blomsterne i vand. Det er roser. Så du har noget pænt at kigge på, ven."

Det ringede på døren igen. Lyden snittede en skive af Lisas hjerne. Det var Trine, der kom. Hun var Lisas bedste veninde. De mødte hinanden på universitetet og havde altid sagt, at de ikke kunne have klaret det uden hinanden. Det var sådan, det følte dengang. De havde sovet hos hinanden, købt ind for hinanden, delt tøj og aet hinanden på håret, hver gang de troede, at et afsluttet forhold eller en dumpet eksamen ville tage livet af dem.

"Hej." Trine råbte med en stemme med alt for meget ilt på. "Åh, eller surprise" tilføjede hun, som om hun havde indøvet alt fra det første hej på forhånd.

"Hun vidste jo godt, du kom," sagde Lasse

med en smule irritation i arrangørstemmen.

“Hvordan går det?” Trine talte til Lisa uden at forvente et svar. Trine havde stiletter på. Det havde hun altid. Hun kaldte sig selv “en stilet pige”.

Det ringede på døren igen. Hvis Lisa kunne, ville hun flå ringklokken ud fra væggen og trampe den i stykker, men hun måtte nøjes med at forsøge at regne ud, hvem det kunne være. I løbet af det seneste år havde hun set sine forældre og et par glimt af Lasse og Trine.

“Surprise,” råbte nogen, da Lisas mor åbnede døren. Lisa kendte ikke stemmen.

“Det var simpelthen så godt, du kunne komme. Hun bliver så glad,” sagde Lisas mor. “Se, Lisa, det er Birgitte.”

Birgitte? Birgitte? Birgitte, som Lisa ikke havde set siden folkeskolen. Birgitte, der var ven med alle, ind imellem også Lisa.

Birgittes sko havde bløde såler, og hun kom hen og lagde sit ansigt helt ned til Lisas. Deres næser rørte hinanden, og Birgittes

ånede duftede af pebermynte. Hun sagde "tillykke, hvad er det da for noget med dig?" Hun var stille et øjeblik, som om hun ventede på et svar. Det var længe siden, nogen havde ventet på et svar fra Lisa.

"Jeg har lavet et fotoalbum med gamle billeder af os. Vi er bare så megafirser."

"Det var da en skøn ide," sagde Lisas mor og lagde albummet væk. Lisas mor var god til at lægge ting væk.

"Nu kommer de andre nok snart," sagde Lasse.

"Skal jeg hjælpe med noget," spurgte Berit.

"Vil du stille glassene ind på bordet," svarede Lisas mor.

Hvem er "de andre", tænkte Lisa.

Det ringede på døren igen. Og igen. Og igen. Det var mennesker med fremmede stemmer, der råbte "surprise". Det var mennesker, der sagde klikklak-lyde, når de gik hen over gulvet. Det var mennesker, der lagde deres fremmede fingre på Lisas kinder. Det var mennesker, der løftede op i Lisas slappe hænder, som om de løftede

flapper ind til noget, der ikke ragede dem. Det var fremmede mennesker, der sagde "30 år er ingen alder" og "du ser godt ud". Engang så Lisa godt ud. Det havde folk i hvert fald sagt til hende. "Det er dit smil," sagde de. Det var længe siden, der var nogen, der havde sagt noget om Lisas smil.

Da det ringede på døren igen, genkendte Lisa ham med det samme. Det var Jens, der sagde "surprise" med stemmen, der aldrig knækkede, aldrig var for begejstret. Aldrig for trist. Hvorfor var han der i Lisas hus? Hun havde ikke hørt den stemme i et år. Hun havde ikke hørt den stemme, siden de planlagde løbeture, restaurantbesøg og ferier. "Hvad med en tur til Paris," havde han sagt så roligt, at hun næsten ikke turde svare. Hendes alt for ivrige stemme ville bare afsløre, at hun aldrig ville være god nok til ham. Men i lang tid syntes han, at hun var det. God nok. Han var begyndt at tale om, at de skulle flytte sammen i hans lejlighed. Det skulle være hans lejlighed, fordi den var nyere og meget større end

Lisas. Og hun blev så lykkelig og så bange for, at alt ville gå i stykker, hvis han fandt ud af, at hun ikke var andet end et helt almindeligt menneske.

Nu stod han lige der og kiggede på hende. Hans hoved sad stift på nakken. Det så ud, som om han brugte alle kræfter på at holde det oppe, så det ikke faldt ned og kom for tæt på Lisa.

“Godt at se dig igen,” sagde han. Det var ikke godt at se ham.

“Nu skal I bare spise,” sagde Lisas mor.

“Det ser så lækkert ud, Ulla,” sagde Trine.

“Nå, det ved jeg nu ikke,” svarede Lisas mor.

Lisa lyttede til stemmerne. Hendes mors gæstevenlige falset, hendes fars passive mumlen, Lasse, Berit, Trine, Birgitte, Jens og de andre.

De andre var Lasses venner. Mennesker hun havde mødt én eller to gange. Hun kunne ikke huske deres navne.

“Vi skal da lige have et billede sammen,” sagde en af dem. En kvinde med sko, der klikkede billigt på parketgulvet. Hun satte

sig ved siden af Lisa og lagde hovedet tilbage. Lisa nåede lige at se sig selv oppe i skærmen på telefonen. Var det hende nu? Et stivnet ansigt? Flad?

“Det blev da meget godt, synes du ikke?”

Det var ikke Lisa, hun spurgte.

“Du har nogle flotte øjne.” Det var Jens’ beherskede stemme, der svarede. Kvinden grinede på en måde, der fik Lisa til at tænke, at hun også lige lagde en hånd på hans lår.

“Jeg tror, de bliver endnu pænere med et valencia-filter,” sagde hun. Det gik op for Lisa, at kvinden lagde billedet på instagram. Det store nej med udråbstegn sad fast inde i hende. Det var højt og bestemt, men det sad fast.

Lasse havde stillet sig ved siden af Lisa igen. Hånden med hele vægten på hendes skulder og ingen øjenkontakt.

“Ja, jeg vil lige sige et par ord.” Lasse skulle altid lige sige et par ord. Han var overbevist om, at folk forventede det og blev skuffede, hvis han ikke gjorde det. Lasse mente selv, at han var god til det med ord, men ordene

var i langt de fleste tilfælde dybt uenige. Han rømmede sig, som man jo gør.

“Kære Lisa. Vi har kendt hinanden i mange år og været igennem meget. Jeg husker stadig den lille pige med snotnæsen og de blege ben. Pigen du var engang.”

Han læste op fra et stykke papir.

“Du kunne være svær at slippe af med. Ja, jeg tror, du var lidt forelsket i mig. Men det var ikke sådan noget, der lå i kortene for os.”

Berit råbte “nej, heldigvis” og de andre grinede. Lasse ignorerede dem og fortsatte sin tale.

“Det gjorde derimod et venskab på godt og ondt. Det tror jeg, du ville give mig ret i. Og der burde jo vente os mange flere gode stunder, men sådan ville skæbnen det dog ikke. Ulykken tog så meget fra os, og det piner mig, at det skulle ske for netop os. Men du skulle have denne fest i anledning af dine 30 år. Jeg ved jo, at du altid har ønsket dig et surpriseparty, så det skulle du selvfølgelig have. Noget du kan tænke

tilbage på og glæde dig over i de svære stunder. Det har du fortjent i din kedelige situation. Jeg vil gerne udbringe en skål for dig, kære Lisa. Skål for dig, skål for gode venner og skål for godt humør.”

Lisa kunne høre glassene, der slog imod hinanden. Det lød, som om noget væltede. “Skål” sagde de. Lasse havde stillet sig med ryggen til Lisa.

“Det var en flot tale, skat.” sagde Berit, som Lisa ikke havde set.

Lasse snøftede lidt, og folk lagde armene om ham og sagde, at det var godt, at Lisa trods alt havde ham. De fortalte ham, at han var et godt menneske. “Tænk på alt den glæde, du giver hende,” sagde en stemme, Lisa aldrig havde hørt før.

Lisa tænkte på, hvornår hun sidst var glad. Det var mere end et år siden. Det var vist den dag, de ringede og spurgte, om hun ville komme til samtale. En samtale om et arbejde fyldt med muligheder og fremtid. Et arbejde, der gjorde hende god nok

til Jens, og god nok til sig selv. Hun havde ringet til Jens og fortalt det, og han sagde "flot, skat" og lovede at købe champagne. Hun skrev en sms til sin mor, som svarede, at det skam lød spændende, men nu måtte hun ikke blive skuffet, hvis det ikke gik. Hun ringede til Trine, som hvinede og tog en times pause for at drikke et glas vin sammen med Lisa. Hun brugte eftermiddagen i butikker, i alt for dyre butikker, og på at have sommerfugle i maven. Solen skinnede den dag. Det kunne have været den første dag med bare ben, men det var koldt om morgenen, så hun havde taget lange bukser på. To dage senere havde hun nederdel på. Hun cyklede gennem byen og mærkede vinden på benene for første gang i mange måneder. Den var lidt for kold, vinden, men hver gang hun holdt stille, varmede solen. Når hun kom hjem, ville hun tage et langt brusebad, lukke sig inde bag bruseforhænget med duften af varm sol på bar hud. Hun holdt stille meget længe i det store kryds. Sådan føltes det. Men solen var så dejlig.

De sagde, at buschaufføren var blændet af den, altså solen. At han var træt, fordi han lige havde været syg. At der havde været passagerer, der snakkede til ham, så han ikke kunne koncentrere sig. De sagde, at han havde været helt knust og skulle have hjælp af en psykolog i lang tid efter ulykken. Han havde besøgt Lisa på sygehuset, inden hun vågnede. Det ville være godt for ham, havde hans psykolog sagt. Han kom igen, efter hun vågnede. Han havde roser med, han græd, han sagde undskyld. Hun kunne ikke huske hans ansigt.

Lasse besøgte hende også på sygehuset. Han havde et kort med, som han holdt hen over hendes øjne, så hun selv kunne læse det. Han havde skrevet "kondolere" uden nutids-r, og han havde skrevet "hilsen din ven for evigt". Han læste det også højt, for ingen, bortset fra lægerne og sygeplejerskerne, troede på, at hun kunne se noget. Hun lå jo bare der. Sygeplejersken fik et hosteanfald, da Lasse kondolerede, og hun kunne ikke engang se den dårlige grammatik. Lasse gik ikke op i grammatik.

Han sagde, det forstyrrede hans fremragende evne til at formulere sig. De gange Lisa alligevel havde forsøgt at rette ham, sagde han, at han ikke brød sig om, når hun spillede klog.

Når man skrabede lidt i høflighederne og forpligtelserne, så man, at deres venskab havde været trægt og opslidende i de sidste ti år. Men Lisa kunne ikke lade være med at være hans ven, for hun var bange for, at det ville slette de gode år og den del af venskabet, der havde været godt og vigtigt.

Trine havde også været der. På hospitalet. Hun havde chokolade med, som hun selv spiste. Det kunne jo ikke proppes ind i sonden. "Sorry," sagde hun, inden hun begyndte på en lang monolog om weekendens bytur. Det var noget med en eller anden fyr, der syntes, Trine var en utrolig flot pige. Den slags historier havde hun altid haft mange af, og nu havde hun frit lejde til at læsse dem ud over Lisa. Ordene lagde sig på hende i en tung bunke, som hendes lamme krop ikke kunne ryste af.

“Det er skønt med dine historier. Så kan Lisa jo leve lidt gennem dig,” sagde Lisas mor til Trine.

“Jamen, sådan er jeg jo bare,” svarede Trine.

Jens besøgte hende ikke på hospitalet.

“Han ringede. Han kan ikke klare det lige nu,” sagde Lisas mor. Han ringede flere gange, fortalte hun. “Hun er helt lam, men hun kan åbne og lukke øjnene,” sagde hun til ham. “De siger, at hjernen stadig virker, men jeg bliver ærligt talt lidt i tvivl, når hun bare ligger der og stirrer tomt ud i luften,” sagde Lisas mor til Jens i telefonen, mens Lisa lå lige ved siden af. Efter et stykke tid hørte hun ikke mere om Jens. Til gengæld skulle Lisas mor hilse mange gange fra dem, der havde inviteret hende til jobsamtale.

“De er bare så kede af det. Men du skal ikke have dårlig samvittighed, for de har fundet en anden dygtig pige til jobbet.”

Lisa var lige ved at falde i søvn, var lige ved at glide væk fra alt det, hun ikke orkede, da

Trine råbte: "Så er der fødselsdagskage."

"I dag er det Lisas fødselsdag, hurra, hurra, hurra." Det var Berit, der sang for, men de andre var hurtigt med. "Hun sikkert sig en gave får, som hun har ønsket sig i år." Dem, der kendte Lisa sådan rigtigt, vidste, at hun ikke kunne fordrage at få sunget fødselsdagsang.

"Med dejlig chokola-a-de og kager til."

"Jeg skal lige have et billede til fjæsen, sagde Lasse. Han satte sig ved siden af Lisas seng med kagefadet i hænderne. Der var lys i, måske 30. De var varme og meget tæt på Lisas ansigt.

"Det er simpelthen sådan en flot kage, du har lavet," sagde Lisas mor.

"Den er med jordbærmousse, som du elsker," sagde Trine i retning af Lisa.

"Det er bare skidegodt," sagde Lasse, da han så billedet, som Berit havde taget af ham og kagen og Lisa. Billedet som nu skulle deles på facebook, hvor folk ville sende ham hjerter og kommentarer om, at han var en pragtfuld ven.

"Det er da heldigt, at I har plads til sengen

i stuen,” sagde Trine.

“Ja, den er jo ikke køn, men så bruger vi noget flot sengetøj og den slags,” svarede Lisas mor med kage i munden.

“Kan hun slet ikke sidde i en stol. Altså, sådan en elektrisk kørestol,” spurgte Birgitte.

“Hun bliver jo ikke bedre, og vi synes, hun ligger så godt der i den bløde seng,” svarede Lisas mor.

Lisa havde ligget i den bløde seng med det flotte sengetøj og den slags, siden hun kom hjem fra hospitalet. Ind imellem vendte de hende om på siden for at skifte tøj eller lagen. Så fik hun et glimt af stuen med fyrretræsreolerne og den lavendelfarvede hjørnesofa. Men det meste af tiden gik med at kigge op i træloftet. Hun havde aldrig lagt mærke til det før, selv om hun var vokset op i huset. Træloftet var fyldt med knaster, og hvis hun kiggede længe nok på dem, dannede de mønstre. Hvis hun kiggede længe nok på mønstrene, blev de til flydende små figurer, som hun havde

små samtaler med.

“Hvordan har du det i dag,” spurgte figurerne.

“Jeg har aldrig haft det bedre,” svarede hun. Og så skreg de af grin, knastfigurerne og Lisa.

Jens var den første, der gik. “Tak for i dag,” sagde han til stuen, inden Lisa kunne høre hans sko gå ud i entreen. De lød spidse og blanke.

“Jeg håber, hun har haft en skøn dag,” sagde Birgitte og aede Lisa på kinden.

“Det har hun da,” svarede Lisas mor.

“Jeg kommer og læser højt for dig en dag,” sagde Trine.

“Det er flot af dig, men nu skal du ikke gøre for meget ud af det. Du har jo også dit eget liv,” sagde Lisas mor.

Til sidst var der kun Lasse og Berit tilbage. Berit var allerede ude i entreen, men Lasse stod ved siden af Lisas seng med sit hoved lige over hendes. Det fik hans kinder til at se ud, som om de var ved at smelte af hans ansigt.

“Det har været en fornøjelse at fejre dig her i dag,” Lisa tænkte på, om han stadig læste op fra et stykke papir.

“Husk, at vi er så glade for, at du stadig er her. Vi kan slet ikke undvære dig.” Han havde en tyk spytboble i halsen. På en eller anden måde lykkedes det ham at stå lige der uden at se hende i øjnene. Hans blik klæbede sig fast på noget over hendes hoved. Måske et indre billede af hende, fra dengang hun stadig var et menneske. Han rejste sig og gik ud til Berit i entreen. Han trak sine skridt hen over gulvet, ud til Berits kilehæle. Berit råbte: “Tak for i dag, Lisa. Det var hyggeligt at se dig.”

